

VESTNIKOV
MESEČNIK
četrtek,
27. januarja,
2000,
58. številka

pen

*... drva not
siplen pa grén!*

Izumitelj s Stare Gore Franc Belšak (levo) je ustvaril prvi evropski traktor (desno) na trda goriva. Čestitamo in se priporočamo z naslednjim Penom 24. februarja!

TUTÁLZNI

POSLANKA UREDNICA
MADŽARSKIH ODDAJ NA MV?

Bombastične novice stresajo pentutarsko redakcijo. Tako zelo, da jih vseh niti ne moremo objaviti. Take, podkrepljene s fotografijami, pa že!

Znano je, da se poslankam in poslancem v SLO-hramu lepih misli o človeku in sočloveku počasi iztekajo minute in ure sladke opojnosti. Konec leta bo potrebno poiskati nove službe, razen če ne bodo znova kandidirali.

Ena od možnosti za narodnostno poslanko MARIJO POŽONEC je urednikovanje na MURSKEM VALU, kjer naj bi po zadnjem puntu goriških Madžarov znova nastala redakcija za madžarski program.

Če je soditi po avtomobilu, v katerega vstopa, tute niso samo to!

PENTUTA MESECA
UMRL
NAJVIŠJI
PREKMUREC!

Po hudem boju s sončnimi žarki je v času tisočletnega prevrata pred BOGOJINSKIM ZADRUŽNIM DOMOM izgubil zadnjo bitko najvišji Prekmurec.

Meril je (od tal proti nebu) natanko 1.000 (tisoč) centimetrov, kar je ekvivalentno desetim enometrskim Zemljanom.

Neslutene višine so mu omogočile motorne žage, viličar, bager za nakladanje sladkorne pese in druga gradbena mehanizacija. Vse skupaj zaman, ko je zavladata odjuga. Žal bomo na naslednjega NAJ... Prekmurca morali počakati do naslednjih obilnejših padavin (dež, megla in sekire ne veljajo). frbo

Jebenti sunce!

FASHION TRENDI (I)

Mladega etnologa želja

Odkar je diplomiral na ljubljanskem filofaksu (morda tudi že prej), njegovo srce hrepeni po cimprani hiši. Taki, kot so ji imeli nekda. Za zdaj BOŠTJAN ROUS (znan tudi kot markobandovec v mirovanju in tonski tehnik - voditelj - novinar - pripravnik na Murskem valu) še nima niti zemljišča niti denarja, ima pa ogromno volje in zagnanosti. Kdaj in kje cimprača bo, torej ni vprašanje. Večja dilema je čas, v katerem mu bo uspelo. Pentute mu želijo, da bi bilo to relativno kmalu, tudi zategadelj, ker mladi mož očitno ve, kako opravljen moraš biti, da uspešno lobiraš (na primer za razna dovoljenja in papirje pred gradnjo) pri odgovornih. ovša

PROCESI

Poglobljeno
sodelovanje

Odkar je evangeličansko gmajno APAČE prevzela mlada domačinka VLADIMIRA MESARIČ, se je sodelovanje največjih cerkva pri nas vsaj na radgonskem območju bistveno poglobilo (merjeno od tal v globoko vodo), zato ne preseneča, da različne obrede in blagoslovitve vodita skupaj z dekanom ljutomerske župnije, ki je tudi radgonski katoliški župnik, ANDREJEM ZRIMOM (glej foto).

Sicer pa vrla VLADIMIRA sodeluje tudi z apaškim župnikom JANEZOM FERENCKOM.

tekal

Mura je ista za vse!

PROCESI

KJE JE SLAVICA ŠČEGETANA OD FERIJA?

Med najbolj znane politike in gospodarstvenike, ki jih je dala pokrajina ob Muri, nedvomno sodi sedanjí državnozborski poslanec, ZLSD-jevec Feri Horvat (ena roka drži kozarec na mizi). Pentute ugotavljajo, da ga volilna baza v Radencih očitno čisla, saj se mu sladko smejiyo tudi politični nasprotniki. Nekdanji župan Jože Toplak (čigar telo se ne stika z osebo na sredi) je namreč SDS-jevec, za njegovo soprogo Slavico (s kupico v roki in zraku) nimamo tovrstnih podatkov. Vemo pa, da je prasnila v bučen smeh, ko jo je veseli Feri poščegetal. Kateri del Slavičinega ozadja je najbolj ščegetljiv, fotografija ne ponazarja. Natančna lokacija poslančeve levice je namreč nedefinirana, v nasprotju z njegovo jasno levo politično držo. tekal

Dobra volja je najbolja

Skupaj se veselimo, skupaj kapelčana pijmo!

M. Vodeniku zaprli usta

PREHRANA

Prvi mož komune GORNJERADGONSKE, gospod MIHA VODENIK, ni imun za klasične dobrote svinjske kuhinje. Prav nasprotno: uživa v blagodatih izdelkov iz pozimi zaklanih živali, kar je prišlo na uho zezajočemu se GEZI, ki je nedavno desetič uspešno ZAIGRAL IN ZAPEL PO DOMAČE. Ne bodi len, je Geza skočil do Mihe in mu s klobaso lastnoročno »zaprl«
usta (je kdo, ki to odobrava?).

Sicer g. G. pravi, da je politik (župan) lahko vsak, humorist pa ne. Razen, če se politiki ne obnašajo komično, kar tudi ni tako redko.

TEKAL

Hollywood v Banovcih

Se vam zdi, da je fotografija nastala ob snemanju kakšnega po bencinu smrdečega (dišečega) hollywoodskega filma? Nič takega. Gre za izvirno opremljen gostinski lokal EDIJA ŠTERMANA v BANOVCIH. Tekoče storitve ponuja od konca rajnkega leta 1999,

Brrm, brrrrrrm!

praktično vsa oprema pa je iz avtomobilskih sestavnih delov. Stene bifeja krasi okrog 50 zaščitnih znakov različnih avtomobilskih blagovnih znamk. Seveda ni težko ugotoviti, da je Edi strasten ljubitelj avtomobilov. Katerega vozi zares, Pentute ne poročajo. jog

VZPONI (NE ALPINISTIČNI) Milana Vincetiča kariera

Uveljavil se je kot literat s čisto goričko dušo, ki je v svojih delih ne skriva in se je ne sramuje.

Poklicno je začel kot profesor slavistike in se vzel na žurnalistični Olimp, ko je v našem najtežnjiku urejal kulturo.

A ni zdržal dolgo in se je odselil na Pomursko založbo - ta pa se je (v skladu z Milanovimi pričakovanji?) preselila k ljubljanskemu Hramu.

Istočasno je MILAN VINCETIČ (na fotografiji z njemu najljubšim predmetom tipkovnico in ekranom) v najožjem vodstvu društva SLO-piscev, ki ga vodi tudi naše gore list Evald Flisar.

Bo naslednja njegova postaja matica Ljubljana? ekec

NOGONOSTALGIJA

Tudi žogobrcarskim analfabetom je bolj ali manj jasno, da se beltinska »žuto - plava«
barka potaplja. Ko sta jo krmarila tvorec markastega nogometnega booma, plastičar VIKTOR KETLER iz ČENTIBE in za njim sodar MARJAN MAUČEC iz GANČAN, se je vse skupaj še nekako izšlo za prvo slovensko ligo. Zato sta imela razlog svoja palca obračati navzgor. Kam bi ju naperila v času, ko rešitve skoraj ni več, ni težko uganiti ...

frbo

Té va pa zdaj f Soboto odila na fuzbal!

Časi, zlati časi!

Novinar Hegeduš okradel ekologa Lorena

Kaj se lahko zgodi, če nisi ob pravem času na pravem mestu, je nedavno izkusil najznamenitejši od soboških čistilcev okolice, kuštanovski rojak SLAVKO LOREN.

Lepega zimskega dne je namreč službeni tricikel pustil čakati (govorijo, da se mu je, Lorenu, mudilo na fiziološko potrebo). In v tem trenutku jo je primahal mimo kmetijski in strokovnjak za belo tehniko, sedmosilaš BORIS HEGEDUŠ: tatinski pogled levo in desno, spoznanje, da v bližini ni nikogar, in huššš, že je vozilo izginilo za vogalom. Agencije ne poročajo, koliko je znašala odkupnina, saj je dobil Loren čez čas službene stvari nazaj. Zastonj gotovo ni bilo! - man

Se bomo Pomurci učakali Iva Hvalice?

Pa se je začelo. Še eno volilno leto v demokratični republiki Sloveniji. Da gre zares, dokazujejo pospešeni sestanki parlamentarnih preiskovalnih komisij, na katere vabijo Kučane, Drnovške, Janše, Kacine in druge

pomembneže in na katerih se ne pogovarjajo o temah, zaradi katerih sestankujejo, ampak politizirajo v nedogled. Kot jara kača se vlečejo pogovori na temo volilnega sistema. Janša in Peterle ponavljata, da je ljudstvo na referendumu odločilo, da bomo na naslednjih volitvah volili po večinskem dvokrožnem sistemu in da bo Evropa neizmerno zaskrbljena, ako bo parlament suspendiral voljo ljudstva.

Ob znani Krivičevi podmeni, da je vprašanje, ali je 44 odstotkov izražena volja ljudstva, ko pa ustava zahteva večino vseh, ki so glasovali, to pa je za navadne smrtnike polovica ali 50 odstotkov, nasprotniki večinskega sistema izražajo bojazen, da ta pomeni smrt za majhne stranke in izrazito levo – desno blokovsko polarizacijo.

V interesu slednje sta se Janša in Peterle že povezala v prvi del »novega« Demosa in čakata še na pridružitve Podobnikov Ljudske stranke, ki pa se obnaša kot kmečka nevesta, saj povezovanje z dvema strankama, ki sta ta hip v ostri opoziciji, in vloga druge vladne stranke nekako ne gresta skupaj.

Jasno je, da bodo morali tudi na levi polobli slovenske partitokracije odgovoriti: Pahor še kuha zamero do Drnovška, ki je postal mandatar s pomočjo Združene liste, potem pa je vladno oblikoval s Podobniki. Jelinčič računa predvsem na to, da bodo volitve po starem sistemu, saj v novem nima možnosti, kot jih nimajo tudi Desusovi upokojenci. Kučan, po njegovih besedah se veliko špekulira s tem, kaj bo storil predsednik države pred koncem nepreklicno zadnjega predsedniškega mandata, drži svoje adute pod mizo. Javno se ne

KOMPENTAR

opredeljuje, čeprav je jasno, da imajo levi največje možnosti v hipotetični kombinaciji Drnovšek - Kučan ali, še bolj hipotetično, v združeni levici pod Kučanovim vodstvom. Glede na dejstvo, da je Kučan star šele 59 let, in glede na energijo, ki jo še vedno kaže, sem skoraj prepričan, da se čez dve leti, ko mu poteče zadnji predsedniški mandat, ne bo umaknil v pokoj.

Ostanejo še stranke, ki so iz parlamentarne bitke izstopile na preteklih volitvah. Peršakovih demokratov praktično ni več, enako tudi za Ljerkino stranko nihče več ne ve, kaj počne. Za zelene je bolje, da ne poskusim ugibati, kateri so pravi. Predvsem kažejo zelenost, kar se zrelosti, ne pa okolja tiče,

In zdaj skok v ljubo nam pokrajino. Vedno očitneje postaja, da so se naši poslanci navzeli predvsem slabih manir svojih predhodnikov: še vedno so najbolj disciplinirani glasovalci svojih strank. V splošnih, političnih in načelnih debatah so neopazni. Pri ločevanju za rodno pokrajino pa so prehitro zadovoljni z drobižem za cesto, pločnik, kolesarsko stezo. Marija Požonec se ne znajde povsem v navzkrižju problema, da je narodnostna poslanka, da pa je večina pripadnikov narodnosti kmečkega porekla. Manjšinski organi so se je skoraj povsem odrekli, ker pa očitno namerava še enkrat kandidirati, išče pota, kako se jim spet prikupiti. Sedanjí lendavski župan Kocun bo zelo očitno prvi resni protikandidat legendarni anju, če se bo res odločil za narodnostno kandidacijo.

Kaj pa drugi? V večinskem sistemu bo Feri Horvat moral zamenjati stranko za možnost zmage. Špindler, Gerenčer in Džuban so v pravi stranki, desnica pa je Pomurje očitno tako zanemarila, da je težko verjeti, da bi v pol leta uspela narediti ustrezne kanone. In Ciril Pucko? Akrobacija s prestopom v Drnovškov tabor ga je stala veliko živcev in energije, vse pa kaže, da bo poskusil še enkrat. Ali bo to na listi LDS ali kako drugače, bo pokazal čas. Tu bi si najmanj upal napovedovati. Predvsem pa bi bil vesel generacijske zamenjave. Naj bo še tako bogokletno, med pomurskimi poslanci pogrešam zajedljivca, vztrajnega in pikrega predstavnika, kakršen je, oprostite na izrazu, Ivo Hvalica.

Bojim pa se, da bomo po koncu jesenskih volitev ugotavljali, da je vse, kot je bilo. Kaj pa to pomeni za razvoj Pomurja, za njegovo prepoznavnost, za pomurska jajca, pa lahko vidimo iz dneva v dan.

MARJAN DORA

Ko pogled skozi okno spremeni življenje

»Gledala je skozi okno, me uzrla, nato pa letela za mano,« je pripovedoval Ludvik Frumen iz Murske Sobotice o prvem srečanju s svojo ženo Helgo. Spoznala sta se na Dunaju, kjer je Ludvik delal v tovarni hladilnih naprav, Helga pa bila zaposlena v tovarni, kjer so izdelovali vzmetnice. »Bila je ljubezen na prvi pogled,« sta zatrdila v en glas, ko smo Ludvika spraševali o tem, kako osvojiš in poročiš pravo Dunajčanko. Zvedeli smo tudi, da se je jima je na Dunaju rodila tudi prva hčerka, leta 1966 pa je bil čas, ko je družina sklenila, da se bo preselila v Slovenijo.

Ljubezen premaga vse ovire

»Morala sem si ogledati, kam bom šla«

»Moral sem opraviti državljansko dolžnost, iti k vojakom,« je razložil Ludvik in dodal, da mu je še zdaj žal, da se je vrnil v Slovenijo. Ob vrnitvi so mu namreč večkrat očitali, zakaj ni oženil domačega dekleta, da ni nič vreden. »Toda ljubezen premaga vse ovire,« je hitro dodal naš sogovornik. Helga domačega kraja ni zapustila s težkim srcem. Slovenijo je dotlej že večkrat obiskala. »Morala sem si pač dobro pogledati, kam bom šla,« se je nasmejala ob pripovedovanju. »Nekateri moji kolegi na Dunaju so bili namreč takrat še prepričani, da njihovi sosedej onstran meje še vedno živijo v jamah in zemljankah.« Pa ni bilo tako. Čeprav sta se z možem na Dunaju pogovarjala v nemščini, se je Helga po prihodu v Slovenijo hitro naučila slovenščine, še bolj pa prekmurščine. Njen takrat 27-letni mož je bil pri vojaki, ona pa je ostala v Murski Soboti s tastom in taščo. Moževo starša sta sicer znala nemško, toda doma so se pogovarjali v prekmurščini. Že takrat so se začele težave z državljanstvom. Slovenskega oziroma jugoslovanskega državljanstva takrat ni imela, zato tudi službe ni bilo mogoče dobiti. Po letu dni

Življenje v avstrijski prestolnici spremlja prek televizije, pri tem pa poudarja: »Za nič na svetu ne bi šla več nazaj.«

Kako okusno je bučno olje?

Helgino življenje po prihodu v Slovenijo je povezano z otroki. V Murski Soboti se jima je rodila druga hčerka, za kakšen dodaten dinar pa je doma pazila tudi na druge otroke, vse dokler ni postala kuharica v vrtcu v Prešernovi ulici v Murski Soboti. Njeno delovno okolje je postala kuhinja, kjer je prekuhala dobrih dvajset let. Zanimivo je, da se je kuhati naučila šele v Sloveniji. Nekateri jedi je poskusila pripraviti sama, za druge je našla recept v knjigah, pri tretjih je bila poleg tašče. Danes kuha vse, od bučk in kumaricne omake do mesa in gob. Poudarek pa mora biti na domači kuhinji. Ludvik pa je pri tem pojasnil: »Dve leti ni poskusila bučnega olja. Prepričeval sem jo na vse možne načine, pa ni in ni šlo. Ko pa je enkrat le poskusila, je ugotovila, da je celo okusno.«

Kljub napornemu delu, smo izvedeli, se v pokoju ne počuti najboljši. »Pogrešam otroški vrvež.

Kaj se je zgodilo, ko je Ludvik prepričal Helgo, naj poskusi bučno olje

je napisala vojski prošnjo, naj ji vrne moža, saj je bil v zakonu edini, ki je imel službo in s tem tudi redni dohodek.

»Za nič na svetu ne bi šla nazaj«

»Prošnjo za državljanstvo smo v Beograd pošiljali kar dvakrat,« smo izvedeli od Ludvika. Pri prvi pošiljki so nas po treh mesecih obvestili, da se je vsa dokumentacija izgubila. S Helgo sta vzela pot pod noge in odpotovala na Dunaj, kjer sta ponovno zbrala vse potrebne papirje. Poslala sta jih v Beograd in čakala, dokler ni prišlo novo sporočilo, da je dokumentacija znova izgubljena. Nato sta obupala, v novi državi, ki se imenuje Slovenija, pa je Helga morala za pridobitev državljanstva na izpit. Ker je zmanjkalo pet točk in vprašanja o požaru v Ljubljani, ima Helga po 34 letih življenja v Murski Soboti še vedno samo avstrijski potni list. Toda s tem se ne obremenjuje. Vsako leto pošlje v Ljubljano prošnjo za podaljšanje tako imenovane vize, cariniki na mejnem prehodu pa so se tudi že navadili, da imata mož in žena vsak svoj potni list – slovenskega in avstrijskega. Na Dunaj ne hodi več, včasih se odpravijo v avstrijsko Radgono ali Gradec.

Navajena sem bila, da je okoli mene polno ljudi,« je dejala. »Zdaj kuham le še za domače in imam srečo, da mož ni izbirčen, saj poje vse, kar mu pripravim.«

Kosilo za 22 ljudi

Z eno od kuharskih dogodivščin so povezane tudi počitnice na morju. »Sedemnajst let zapovrstjo smo hodili v Biograd. Počitniška prikolica še zdaj stoji na dvorišču. Poznali smo že skoraj vse ljudi v kampu in jih nekega dne gostili pred svojim počitniškim bivališčem. »Takrat sem skuhala za dvaindvajset ljudi,« je Helga preštela goste. Tisti, ki niso prišli na kosilo, so se lahko okrepčali v dveh kioskih, ki so jih imeli Frumnovi v bližini plaže. V enem kiosku so prodajali pijačo, v drugem hrano, teraso pred njima pa je Ludvik naredil sam iz kamnov. V službi si je vzel tri mesece brezplačnega dopusta. »Imeli smo celo svojega natakara. Nedavno sem zvedel, da se z gostinstvom že dolgo ne ukvarja več, temveč je postal eden od pomembnih mož hrvaške vojske,« je vedel povedati Ludvik. Iz tistih časov so tudi fotografije Ludvika in Helge na čolnu, na gliserju, ki je reza valove morja v bližini Biograda. Z njim je Ludvik prepeljal

Ludvik Frumen je s svojim gliserjem prepeljal veliko soboških pomembnežev.

veliko soboških pomembnežev, danes pa so ostali le še spomini in slika večjega pomorskega prevoznega sredstva, ki bo ostalo samo neizpolnjena želja.

Psička v letalu

Ludviku in Helgi danes dela družbo psička. Tudi majhna pekinezarka ima svojo zgodbo. Ludvik v šali pravi, da je bila sosedka jugoslovanskega predsednika Slobodana Miloševića. V Slovenijo so namreč psičko pripeljali iz Beograda, natančneje iz jugoslovanske pres-

Črno-belo-barvna fotografija s tastom in taščo je spomin na Helgin prihod v Mursko Soboto.

tolnice je priletela z letalom, saj nekdanj takšnih pasem v Sloveniji še niso redili. Ponjo so morali na letališče v Maribor. Med obiskom smo ugotovili, da je psička, kljub svoji majhnosti, glasna, Helga pa se z njo velikokrat odpravi na sprehod ali obisk k prijateljici. Znanje Helgine nemščine znanci večkrat potrebujejo, čeprav zdaj že veliko ljudi govori nemški jezik. Rada pomaga tudi osnovnošolcem in srednješolcem, ki jim jezik naših sosedov čez mejo ne teče najbolje. Na odgovor na vprašanje, ali se Helga krega v slovenščini ali v nemščini, smo v šali dobili odgovor: »Pol pol.« Med drugim se je menda naučila tudi vse slovenske besede, s katerimi pri tem opravi do dosežeš boljši učinek.

Rožice in žebli

Za hišo je velik vrt, ki zahteva še več pozornosti, pa velika hiša in dan mine kot bi mignil s prstom. Kljub vsemu sta Ludvik in Helga v življenju optimista. »Pot nama večkrat ni bila posuta z rožicami, temveč z žebli,« je končal zgodbo Ludvik, »toda zato znamo življenje toliko bolj ceniti.«

Dejan Fujs

Otvoritveni
maturantski
ples 2000
v
Sloveniji

Vojka Žunič in Maja Leden - ob pogledu nanju sta se očeta zagotovo počutila odrasla. In bila ponosna.

ODRASLA JE ŠE ENA GENERACIJA STARŠEV

Soboški gimnazijci so imeli tretjo januarsko soboto prvi maturantski ples tisočletja. Dobro so se spomnili, kajti biti prvi tudi v tem primeru je lahko koristno. Hitro opraviš in se potem posvetiš učenju za maturo. Pri sponzorjih pa zbudiš pozornost in radodarnost. Gostitelj plesa se bolj potrudi in zanimiv si za medije. Maturantom iz 4. b in d je dobro uspelo. Bil je njihov večer. Pred svoje učitelje in starše so stopili urejeni in bolj odrasli, kot so jih sicer vajeni. Iz naših posnetkov pa je čutiti, da je zares odrasla še ena generacija staršev.

Maturanti, naj vam uspe biti prvi in najboljši čim pogosteje v življenju!

Dejan Šbul je samozavestno odplesal z mamo Marto. V kontroli je bil oče Viktor, trenutek pa je ovekovečil Penov fotoreporter Jure.

Staša Gaber med svojimi najbližjimi. Smilja Baranja ni mogla skriti ne veselja in ne ponosa, da je odrasla tudi ob drugi hčerki.

Soboški gimnazijci iz 4. b in 4. d

Boris Čelak, Sonja Dravec, Gorazd Erjavec, Martina Fefer, Blaž Gerenčer, Nataša Gomboc, Marjan Granfol, Samo Györek, Nataša Hauko, Iztok Kerčmar, Andrej Kisilak, Nuša Ladinek, Kristjan Lovenjak, Danijel Miholič, Dominika Novak, Simona Pintarič, Primož Rajbar, Simon Rubin, Dejan Šbul, Tomaž Šifnar, Darja Škraban, Dejan Šnurer, Anin Švenda, Karmen Žerdin in Pavla Žalik, razrednik Franc Trplan, Jernej Balažič, Nuša Benko, Jasmina Brunec, Tjaša Ficko, Staša Gaber, Anita Gumilar, Lea Hadler, Petra Husar, Klavdija Kovač, Anita Lanjšček, Benjamin Lebar, Maja Leden, Natalija Lopert, Monika Lovenjak, Branka Mladenovič, Mateja Mōrec, Tina Nemeš, Mirko Pivar, Klavdija Plahut, Silvo Poredoš, Valentina Sabol, Damjan Sukič, Anita Ščavničar, Tadej Tinev, Alenka Tomas Blagovič, Mina Toplak, Urška Vouri in Vojka Žunič, razredničarka Mateja Novak

Očete so prišli s fotoaparati, da bi ovekovečili enega najlepših dogodkov v življenju. Na delu smo ujeli (od leve) Bojana Ficka (maturantka Tjaša), Ivana Gerenčerja (maturant Blaž) in Slavka Švendo (maturant Anin).

Plesati z očetom na maturantskem plesu je odgovorno delo. Urška Vouri je stisnila zobe in z očetom Jožetom sta se lahkotno zavrtela v ritmu valčka.

Svoji mami Slavici pa se je posvetil Boris Čelak. Za prvič in pred toliko radovednimi očmi je kar šlo!

Za Penov par prvega maturantskega plesa v Sloveniji v tem tisočletju smo izbrali Mino Toplak iz 4. d in Gorazda Erjavca iz 4. b. V žiriji sva bila Jure in Irma.

Velika

TRIPENKETA

Na željo številnih bralcev, ki so z zanimanjem prebrali novoletno anketo, uvajamo s to številko Veliko TRIPENKETO. Odslej boste na tej strani lahko prebrali odgovore šestih občanov na tri enako zastavljena vprašanja. Če imate morebiti zanimivo vprašanje ali predlog, koga naj bi anketirali, sporočite na Pen ali Vestnik. Bomo že dobili pošto in bogve, če vas ne bomo celo poslušali in upoštevali vaš predlog.

Tokrat smo zastavili naslednja, ne ravno domiselna vprašanja:

1.

14. februarja bo valentinovo – dan zaljubljenih. Se spomnite svoje prve ljubezni?
2.

Bo sprememba oblasti na Hrvaškem zakoličila slovensko-hrvaško mejo? Utemeljite!
3.

V kateri državi največ smučate – ali vam je bolj pri srcu kateri drugi zimski šport?

Pavel Berden, ravnatelj, Velika Polana

1.

Prva ljubezen – to je bilo davno. Verjetno oz. zagotovo pa ta moja prva ljubezen ni vedela, da sem vanjo zaljubljen.
2.

Čas bi bil, da se zaradi ljudi na obeh straneh meje to dokončno uredi. Menim, da bo s spremembo oblasti to lažje izvedljivo. Morda se bo nova hrvaška garnitura spomnila, da je Slovenija po razpadu Jugoslavije pri vseh zadevah »vključevala« tudi Hrvaško. Naši politiki bi morali vedeti, da se vsako dogovarjanje doseže le s kompromisi.
3.

Nekoč v otroških letih – v nižji gimnaziji v Lendavi smo se (tudi jaz) smučali, a s kakšnimi smučmi – to je drugo vprašanje. Zdaj sem pa v glavnem »nasankal«. Sicer pa pri tridesetih letih na trideset osnove ni pričakovati pravih zimskih aktivnosti.

Katarina Solar, lastnica potovalne agencije Solar Tours in gostišča Būkeš čarda, Lendavske Gorice:

1.

Pred mnogimi leti, rosno mlada sem bila in prosta, sem delala kot natakarica v avstrijskem gorskem turističnem kraju. Za valentinovo sploh nisem vedela, zato sem bila presenečena, ko mi je neki domači mladenič poslal šopek temno rdečih vrtnic. Fant mi ni bil všeč, zato iz zgodbe ni bilo nič (glasen smeh). Ne vem, ali sem storila prav, ker mi danes ne bi bilo treba razmišljati o materialnih problemih, saj je bil iz premožne družine.
2.

Prepričana sem, da bodo slovenski pogajalci zdaj uspešnejši, ne glede na to ali bo predsednik Budiša ali Granič. Sama sem nekako bolj za Mateja Graniča, zdi se mi sposobnejši in mislim, da ne bo tako izrazito HDZ-jevski kot bi bil denimo Šeks. Ne morem pa ocenjevati, ali niso naši politiki tudi sami krivi za toliko neurejenih vprašanj med državama.
3.

Ne smučam več, nekoč, ko sem delala v Avstriji, pa sem. Potem še enkrat na Pohorju. Pred leti so me prijatelji iz mladosti spet povabili v Avstrijo, šla sem s sinom in znova smučala. Natanko deset minut. Potem sem smučke snela in v smučarskih čevljih peščila dve uri. V tistih 10 minutah sem padla vsakih pet metrov in so me spraševali, kaj je z mano narobe. Raje imam poletje.

Marija Perič, dr. med., Cankova

1.

Seveda se spominjam prve ljubezni, saj je to za vsakega odraslega človeka nepozabno doživetje. Valentinovo je eden najstarejših spomladanskih praznikov na splošno.
2.

Upamo, da bodo zdajšnje politične in strokovne osebnosti Hrvaške končno definirale mejo z vsemi sosednjimi državami.
3.

Smučali smo se v mladosti, danes je mogoče le kakšno sankanje brez ledu.

Jona Bale, študentka iz Črešnjevca pri Gornji Radgoni:

1.

Ja, seveda se spomnim.
2.

Upam, da bodo odnosi dobri in se bo meja uredila v obojestransko zadovoljstvo. Načelno pa se bodo stvari ob menjavi oblasti izboljšale. Kaj več ne vem, ker se za politiko ne zanimam.
3.

Najraje smučam v Avstriji, v kraju Weinebene. Trenutno študiram v Mariboru in mi je najbližji Areh, zato pogosto smučam tam.

Franc Štih, kmetovalec - podjetnik, iz Noršinec pri Ljutomeru

1.

Melodijo še poznam, besedilo pa sem pozabil.
2.

Oblast se bo zamenjala, problemi okrog meje pa ostanejo.
3.

Sam ne smučam. To zadovoljstvo prepuščam sinovoma.

Andrej Gerenčer, podpredsednik državnega zbora, iz Murske Sobote

1.

Da.
2.

Pričakujem, da bo na Hrvaškem s spremembo oblasti več pripravljenosti za dogovore. Tako so vsaj nakazovali predstavniki strank, ki so zmagale, ko so bili pred volitvami na obisku v Sloveniji. Med predstavniki Hrvaške in Slovenije mora priti do večjega medsebojnega zaupanja in pripravljenosti za reševanje odprtih vprašanj. Žal so se stvari preveč spolitizirale, zaradi česar je z naše strani nepripravljenost za ratifikacijo sporazuma o maloobmejnem prometu, ki bi ljudem ob meji olajšal vsakdanje življenje, s hrvaške strani pa nepripravljenost reševanja problema jedrske elektrarne Krško, nesprejemljive zahteve po Piranskem zalivu in nepripravljenost za rešitev meje ob Muri. Vse to obremenjuje odnose in otežuje dokončno rešitev odprtih mejnih vprašanj. Brez rešitve le-teh je težko pričakovati, da Slovenija ne bi imela težav pri vstopu v EU. Hrvaška pa tudi ne more računati, da bo povabljen v evropske integracije, če bo imela spore glede državne meje. Oboji smo prisiljeni, da se dogovarjamo resneje in z več strpnosti.
3.

Ne smučam. Z veseljem pa spremljam dosežke naših tekmovalcev po televiziji.

Ludvik Olas

Ledava potok ali reka

Ko nas je ob popolnem sončnem mrku pot zanesla na severovzhodno Goričko in smo nedaleč od Šalovec po starejšem mostu prečkali Krko, nas je napis na tabli opozoril, da je tu v bližini izvir najsevernejše slovenske reke Krke. V rahlo valoviti pokrajini je bila to za nas prijetna geografska osvežitev. Potruditi si se moral, če si hotel pod mostom videti tudi vodo. Nekaj podobnega doživis tudi takrat, ko prečkaš Ščavnico še v srednjem toku. Sta pa to reki, saj imata več svojih pritokov, svoj vodni režim, katerega je treba upoštevati zlasti ob visokih vodah, ko se ob topljenju snega pojavi še močnejše deževje ali poleti močni celinski nalivi. Takrat ti sicer manjši vodotoki prestopajo bregove in poplavlajo nižji svet v neposredni bližini. Z regulacijami smo poplave sicer omilili, naložili pa smo si nove skrbi pri vzdrževanju urejenih vodotokov. Marsikje smo posegli v biotop naravnega okolja. Vse to velja tudi za Ledavo.

Reka Ledava izvira na skrajnem južnem delu Gradiščanskega v Avstriji, se nato v sorazmerno ozki soteski (za subpanonske goričke razmere) prebije skozi paleocojski svet skrilavcev in pri Sotini prestopi državno mejo. Na to je bil pozoren tudi Anton Melik pri pisanju Slovenije in najbrž pravilno sklepal, da je po tej soteski naselje podedovalo svoje ime. Zgornji tok reke na slovenski strani je vezan na tektonsko prelomnico prvega reda, na katero se je naslonila tudi Raba v spodnjem toku. Ta prelom se nadaljuje tudi čez Muro na slovensko stran. Madžari ga imenujejo Raba töres. Ledava je tu izoblikovala najširšo dolino na Goričkem, ki hkrati loči miocenski svet od pliocenskega goriškega na vzhodni strani. Jugovzhodno od Cankove se začena srednji tok Ledave, kjer teče reka južno od diluvialne terase že na aluvialni ravnini. Po eni razlagi naj bi jo sem odrinila reka Mura v času močnejše akumulacije, po drugi pa naj bi bila to umetna struga, nastala z regulacijo v dokaj oddaljenem zgodovinskem obdobju. Mogoče pa je še kakšen tretji vzrok, ki mu danes še ne dajemo dovolj poudarka. Med Goričkim in Pohorjem, to je na svetu med dvema prelomoma prvega reda (rabski, balatonski), imajo vse tekoče vode dokaj vzporedni tok: Ledava z Muro jugovzhodno od Radgone, Ščavnica in Pesnica pa z Dravo med Mariborom in Ptujem. Odločala bi lahko tudi tektonika s prečnimi prelomi.

Ledava dobiva največ pritokov od severa, to je z goriške strani. Vse to so potoki, stalni vodotoki, ki so skozi stoletja poganjali mline in žage za domače potrebe. Ob velikih nalih na Goričkem so dobili hodourniški značaj in takrat skupno z Ledavo ogrozili raven svet ob njej. Ta je imel v celoti poplavni značaj in na njem je prevladovalo vlagoljubno rastje. V spodnjem toku, kjer Ledava že zapusti osrednji prodni pas prekmurske ravni in se severovzhodno od obeh Polan približa Lendavi, se v njo izlivata Črnec in Kobiljanski potok, nato se na državni meji z Madžarsko združi s Krko. Spodnji tok Ledave je bil zaradi pogostih poplav v sedemdesetih letih preteklega stoletja reguliran. Urejeno je bilo tudi sotočje s Krko.

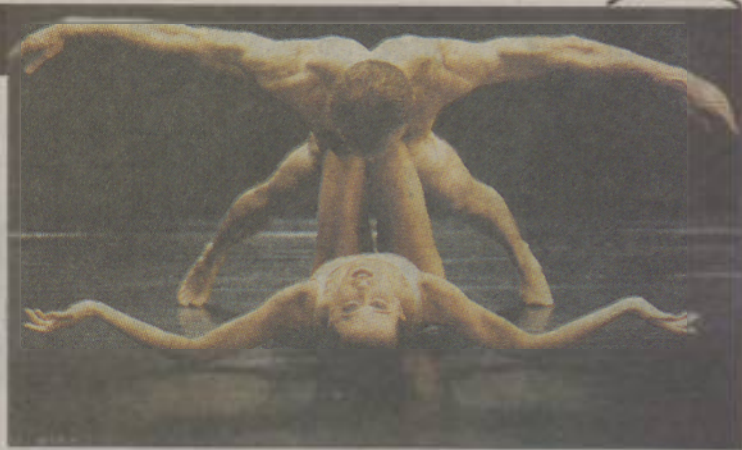
Po vsem tem, kar smo povedali, Ledava kot tekoča voda presega značaj potoka. Kateri vzroki so vodili ljudi, da so spremenili naziv reke Ledave, ki so ga geografi uporabljali za njo skoraj dve stoletji? Leta 1832 so na Madžarskem izvedli popis tekočih voda in jih razvrstili v potoke, reke in veletoke. Ledava je takrat dobila naziv Lendva folyó, torej reka Ledava*. Geografi, ki smo pisali razprave o tej pokrajini, smo naziv v tem smislu tudi uporabljali.

**Želimo, da se nam dosledno
priključite tudi negeografi.**

(*Zala Varmegyenek Vizi Leirása, str. 37-40, Zalamegyeri Leveletár 420)

Branko Šömen

Mnogi evropski politiki in kulturni delavci so si začrtali v letu 2000 ustvarjalno delo: ambicije so znane – okrepiti evropsko skupnost, omogočiti Evropejcem, da se počutijo povsod doma, da ne polni listi ne jeziki in tuje valute ne povzročajo neenakopravnosti, kakršnih koli kompleksov. Kultura je bila že v prejšnjem stoletju korak pred političnimi idejami – omislila si je evropska mesta kulture (tudi Ljubljana je odigrala to vlogo, čeprav nekako neučinkovito) in skušala opozoriti na bogastvo, dediščino in dragocene izkušnje posameznih nacionalnih kulturnih vrednot. Šlo je za zblizanje med umetniki pa tudi popotniki, obiskovalci številnih pestrih kulturnih prireditev na evropskem zemljevidu.

Letos se bodo evropska mesta nagledala klasičnega in modernega baleta; na fotografiji par nizozemskega Dans Theatra.

Devet kulturnih središč

Letošnji program je zamišljen zelo ambiciozno, kar devet mest ima vzdevek kulturno mesto. Evropska skupnost je odločila, da so v letu 2000 to mesta Avignon, Bergen, Bruselj, Bologna, Helsinki, Krakov, Praga, Reykjavik in Santiago de Compostela. Vsako od teh mest bo v tem letu ponudilo nekaj svojega, izvirnega, bodisi iz zgodovinske preteklosti bodisi kaj modernega. Tako bodo v francoskem Avignonu (120.000 prebivalcev) pripravili razstavo sodobne umetnosti, ki bo trajala šest mesecev, medtem ko se bodo v norveškem pristanišču Bergenu (120.000 prebivalcev) začele prireditve že 17. februarja, poudarek pa je na folklornem festivalu. V Bruslju (1.000.000) bo vrhunec prireditev septembra, ko bodo pripravili tekmovanje najboljših plesalcev in koreografov.

V Bologni (400.000), znani po tradicionalnem knjižnem sejmu mladinske književnosti, bodo pripravili razstavo sodobne umetnosti Ideje duha evropske identitete in tudi razstavo z naslovom Naslikana Italija, ki bo predstavila pokrajinsko, pejsažno slikarstvo. Znani književnik in esejist Umberto Eco pa

prostozidarskih simbolov, saj je bil Sibelius član prostozidarske lože Soumi. Vanjo je bil sprejet leta 1922 v New Yorku.

Tudi Krakov (750.000) bo letos v znamenju kulturnih prireditev, kar pa ni nič čudnega: mesto je bilo že od nekdaj poljska kulturna prestolnica. Tamkajšnja Jagielonska univerza bo letos praznovala šeststo obletnico svojega delovanja: tu je diplomiral tudi jugoslovanski nobelovec Ivo Andrić. Iz Krakova je prišel v Ljubljano predavat nemirni popotnik in prostozidar Jakob Pentzel (1749-1819). Žiga Zois je imel rad njegovo družbo, ker je bil profesor eden najbolj izobraženih mož v Ljubljani. Obvladal je osemnajst jezikov, bil je zelo nadarjen, bil pa je, žal, tudi pijanec. Ko je umrl A. T. Linhart, mu je sestavil latinski epitaf. Na gimnaziji je poučeval med drugim tudi Jerneja Kopitarja. Ko se je sprl z Žigo Zoisom, je odšel v Trst, kjer pa prav tako ni ostal dolgo ... Tako neki ljudje v preteklosti niso našli samo poti iz Krakova v Ljubljano, marveč tudi iz Ljubljane v mesto pod Vavlom ... kot na primer danes že pokojni profesor Tone Pretnar, odličen poznavalec in prevajalec poljskega jezika. Sicer pa je v Krakovu

zrasel režiser Roman Polanski. Tu živi Nobelova nagrajenka pesnica Wislawa Szymborska. Med drugim je napisala pesem o tem, kaj je politika. Otroci svoje dobe smo, doba je politična. Vse tvoje, naše, vaše, dnevne zadeve, nočne zadeve, to so politične zadeve ... Če želiš ali ne, tvoji geni imajo politično preteklost, koža politični odtenek, oči politični pogled.

O čemerkoli govoriš, vse ima drugačno politično govorico. Tudi če greš po borovem gozdu, delaš politične korake po političnih poteh. Tudi nepolitični verzi so politični in zgoraj sijoči mesec ni več mesečina. Bili ali ne biti, to je vprašanje. Kakšno vprašanje, odgovori, dragi. Politiko

litično vprašanje ... Srečal sem jo, to simpatično pesnico v davnih sedemdesetih letih, ko sem prihajal v Krakov na mednarodni filmski festival. Celo član

žirije sem bil. Vabili so me na sprejeme v galerije, na Vavlu sem se zaljubil v poljsko zgodovino in slisal šalo, kako je Bog pri ustvarjanju sveta rekel, kako bo »zafrknili« Poljake in jim postavil domovino med Nemce in Ruse ... V Krakovu sem bil, ko je tam snemal Spielberg svoj film o holokaustu Schindlerjev seznam ... Obiskoval sem politične kabarete, ko to ni bilo priporočljivo, ker je pri vходу stala policija in zapisovala ime na obiskovalcev. Poslušal sem prepovedane podzemeljske pes-

mi po letu 1981, se sprehajal po Glavnem trgu, kupoval spominke v Sukniennah: trg je veličasten, saj obsega 200 krat 200 metrov in po njem sem se vozil s kočijo, pokleknil pred Mickiewiczevim spomenikom in moral miličniku pokazati svoj potni list ter plačati kazen zaradi provokacije. Vse to je bilo, ko je bil Krakov rdeč ne samo od starih opek, marveč tudi od politične ideologije. Sovjetske ideologije ni več, opeke pa so še starejše, njihova patina zgodovinska. Letos bo v Krakovu gledališki festival, predstavili bodo stare kabaretne sporede: aprila bo festival sakralne orgelske glasbe, julija mednarodno srečanje klarinetistov. Najbolj zanimivi pa bodo verjetno dnevi židovske kulture.

In Praga (1.250.000)? Kaj bo ponudilo to mesto Kafke in Haska, dveh literarnih ekstremov? Oba sta umrla istega leta, ne da bi se v življenju srečala. Kafka je obiskoval kavarne v prvem nadstropju, Hašek je posedal v priličnih pivnicah ... Direktor družbe Praha gospod Michal Prokop je dejal, da bodo pripravili velik knjižni sejem, organizirali dneve evropskega filma, naredili novi program laterne magike, mednarodni teden plesa, gledališki projekt Tovarna 2000 ... Praga ne potrebuje posebnega sporeda, v mestu se namreč kar naprej kaj dogaja, kajti v njem živi čedalje več mladih ljudi, nadarjenih študentov z vseh koncev sveta, tudi iz Slovenije, mladih Američanov pa je že skoraj 30.000 ... Tu še vedno predseduje (in piše svoje kritične tekste) predsednik češke države Vaclav Havel, tu je mogoče prepoznati monumentalno arhitekturo Jožeta Plečnika, v knjigarnah pa najti celo kakšno slovensko knjigo ali poezijo, prevedeno v češčino ...

Reykjavik (150.000), najsevernejše evropsko mesto, bo pokazal vse, kar ponuja Islandija, predvsem nacionalno umetnost. Špansko romarsko mesto Santiago de Compostela (130.000) pa bo pripravilo razstavo z naslovom Podoba zemlje in podoba Boga, obenem pa bodo pripravili Milenium music Festival.

Tak bo letošnji kulturni zemljevid Evrope. Devet mest, devet prizorišč, devet pogledov na kulturno preteklost in morda tudi na prihodnost. Kaj pa mi? Murska Sobota sicer ni nobena prestolnica, vendar leži nekje na sredini, na križišču teh kulturnih centrov – do Prage ni daleč, tudi do Krakova in Bologne ne. Se bomo odpravili na izlet v ta mesta ali del teh kulturnih dobrin povabili na obisk?

Mogoče bodo gostje radi prišli, saj mnogi že vedo, kako smo Prekmurci gostoljubni. In malo je mest, ki to gostoljubnost lahko ponudijo tako gostoljubno in kot kulturno dobrino, civilizacijsko vrednost.

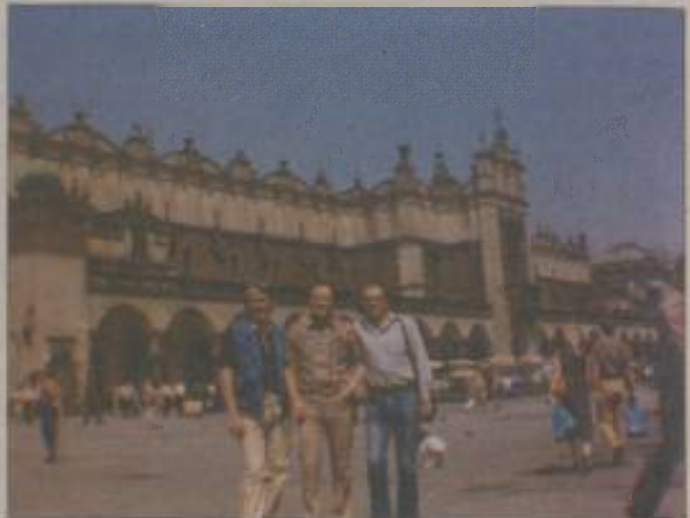

Češki plakat o Pragi 2000 (evropsko kulturno mesto)

pripravlja festival komunikacije z naslovom Netmage.

V Helsinkih (500.000) bodo priredili meseca maja tekmovanje dirigentov, septembra pa bodo pripravili nastop najboljših evropskih violinistov. Prav tako bodo v Helsinkih praznovali 135. obletnico rojstva velikega skladatelja Sibeliusa. Ko je imel glasbenik devet let, je začel igrati klavir, s petnajstimi leti pa violino. Študiral je v Berlinu in na Dunaju. Po vrnitvi na Finsko (1890) je začel skladati. Ko je leta 1914 odšel v Ameriko, je bil že avtor štirih simfonij in violinskega koncerta. Po vrnitvi iz tujine se je naselil v bližini prestolnice, v kraju Jarvenpää, kjer je tudi umrl (1957). Sibeliusova glasba ima po svetu mnogo privrženecv (ustanovili so celo klube Sibeliusa).

Glasbenik je napisal sedem simfonij. Ob neki priložnosti je izjavil, da ni literarni skladatelj: »Glasba se sama začne tam, kjer se konča beseda. Vsak prizor lahko naslikaš, lahko izpoeš z besedami, simfonija pa je lahko samo glasbena.« Najbolj znana je njegova simfonijska legenda Finlandia (1889). Glasbeni kritiki so zanj napisali, da je skladba polna

Krakov 1983 (na sliki od leve proti desni): avtor članka, Laco Volko, slovaški filmski kritik, danes veleposlanik v Indiji, in Milan Vlačić, filmski kritik iz Beograda

Mirela Cvjetković je bila s svojim »ruk-zakom« čudež za muslimanska dekleta. Za ženske v Egiptu je namreč značilno, da so v javnosti po glavi pokrite s šalom, nosijo ohlapna oblačila, dolga do tal, najbolj zveste pa še rokavice, ne glede na letni čas ali temperaturo ozračja. Nagradni kviz s vprašanjem Katera na sliki je Mirela? je tako popolnoma odveč.

Vroči Kairo, velemesto ob Nilu, v katerem se včasih soparne meglice ne dvignejo ves dan.

Kairo je tudi mesto tisočernih mošej, obenem pa daje zaradi prenasitnosti ljudi, prometa in puščav videz enoličnega, sivorjavega mesta.

Le kdo si ne bi zaželel okusne zelenjave, ki jo domačini prodajajo kar na tleh, med vso drugo umazanijo in odpadnimi vodami?! Prodaja zelenjave je mnogim Egipčanom edini vir zaslužka, s katerim preživijo svoje družine, za druge pa vir preživetja, s katerim nahranijo družino. ♡

Odkar so na jugu (v Asuanu) zgradili velik jez na Nilu, ni več nevarnosti zaradi krokodilov.

Egipt – dar Nila

Že od Herodota naprej so opisovali starodavni grški zgodovinarji in popotniki Egipt kot »dar Nila«. Po njegovi zaslugi je postal Egipt največja oaza sveta, katere starodavni zakladi civilizacije, starejši od 5000 let, tri žetve na leto sredi Sahare in turistični raj na 2700 km deviško čistih plaž, obdanih s prozornim in turkiznim morjem, še danes vzbujajo čudenje pri ljudeh. Potujem torej v Egipt, najprej v Kairo, nato na jug države pa na obalo, prek Sueza na polotok Sinaj, v planine, na obalo s koralnim grebenom, nazaj v Kairo, domov.

Grandiozne piramide v Gizi so eno od sedmih čudes sveta.

Hieroglifi krasijo in s svojimi pričevanji bogatijo skoraj vsak tempelj, ki jih je vzdolž Nila v Egiptu na tisoče.

Nubijec, oblečen v narodno galabejo, na Nilu, kjer čas nima nobene vrednosti.

Gorovje Sinaj

V objemu starodavnih piramid in skrivnostnih sfing

Mati sveta

Kairo je srce Egipta, tako imenovana mati sveta. Visoki bleščeči hoteli in poslovne stavbe gledajo na ceste, na katerih avtomobili in avtobusi bučijo mimo oslovskih vpreg in njihovih trdo-glavih voznikov. V egiptovski prestolnici živi 18 milijonov prebivalcev. Ljudje zapuščajo rodovitna polja ob Nilu in se selijo v velika mesta z željo po boljšem zaslužku. Po drugi strani pa živi nešteto ljudi celo v starodavnih grobnicah, znanim pod imenom Mesto mrtvih. Pomanjkanje stanovanj je ogromno, avtobusi so prenapolnjeni, prometni kaos neverjeten. Policisti usmerjajo promet samo v času »špice«. Semaforjev in prometnih znakov ne uboga nihče. Vožnja zahteva veliko spretnosti, s katero se odlikujejo kairski vozniki, medtem ko se vsakokratno prečkanje ceste spreminja v pravo avanturo. Pravi hazard je nočna vožnja, ker luči običajno ne uporabljajo, če pa jih, pa le kot opozorilo. Ravno promet v Kairu je bil ena prvih stvari, ki sem si jih v Egiptu dodobra zapomnila. Ob pristanku mojega letala me je namreč na letališču pričakal prijetni možakar z napisom v visoko iztegnjenih rokah: »Miss Mirela«. Ateja, šofer slovenske ambasade v Kairu. Si predstavljate! Jaz v popolnoma študentski opravi, kavbojke, majica, jopa, in ravno mene pričakuje šofer! Prste je imel vmes seveda Vlado Kolmanič, ki je takrat še opravljal svoje delo na veleposlaništvu v Kairu, in prav njemu in njegovi družini se moram zahvaliti za prečudovite trenutke v Egiptu. Z Atejo sva se pozdravila in se po vseh carinskih formalnostih odpeljala. Ah, vročina na letališču, ki je v teh septembrskih mesecih dosegla tudi 40 in več stopinj Celzija, ni nič v primerjavi z vožnjo, ki mi jo je namenil šofer. Kar te ne ubije, te naredi močnejšega. In jaz sem postala močnejša.

»I have everything you need!«

Sledili so dnevi ogledovanja Kaira. V starem središču mesta je bazar Khan El-Khalili nakupovalni paradiž za vsakega turista. Usnje, zlato, srebro, preproge, parfumi, začimbe, papirus so le najbolj znani prodajni izdelki. Povrh vsega pa še prijazni prodajalci: »Welcome! What's your name? Nationality? Looking, looking to my shop! I have everything you need!« Zelo prijazno, a kaj, ko se že po nekaj trgovinah ta prijaznost spremeni v nadlegovanje. Najboljša stvar pri lovu na spominke niso spominki. Navdušenje ob sprehodu po ulicah bazarja je primarnega pomena. Na tem obhodu je potrebno vzeti s seboj le dobro mero smisla za humor in radovednosti. Če se

odločite za nakup, je barantanje neizogibno. Vsak ima seveda svojo tehniko barantanja, najpomembnejše pa je, da za stvar, ki jo želite, ne pokažete preveč zanimanja. Ponujeno ceno je potrebno takoj znižati na polovico. Prodajalec bo nad tem dejanjem seveda hudo šokiran in vam bo ponudil svojo »najnižjo« ceno. Če ta še vedno ni zadosti nizka, bodite vztrajni in se smehljajte. Kot del prodajnega rituala vam lahko ponudijo kavo ali čaj, ki pa v nobenem primeru ne obvezuje k nakupu. Če še vedno ne morete doseči cene, ki ste jo pripravljali plačati, lahko mirne duše odidete, saj je na bazarju na stotine trgovin. Meni je razkril vse čare bazarja moj šofer. Sama sreča, da je bil z mano, saj sem dobila marsikatero stvar prav po egipčanskim cenah, te pa se zelo razlikujejo od cen za turiste.

Kofta in kebab

In ko ste že enkrat na bazarju, je skoraj neodpušljivo, če si ne odpočijete v kavarnici ob kozarcu kave ali čaja, pri tem pa uživate ob kajenju vodne pipe ali, kot jo imenujejo Egipčani, »šiša«. Kajenje je poseben ritual, pravi kadilec svoje »šiša« nikoli ne nosi s seboj. Sterilizirano in z dišečimi tobaki lahko najamete »šiša« v vsaki kavarnici ali restavraciji. Kadijo pa prav vsi. Moški, ženske. Tudi meni je Ateja naročil »šiša«. Na začetku skeptična, a kasneje navdušena nad novim doživetjem sem veselo kadila.

Egipčanska kuhinja temelji na turški kulinarčni tradiciji. Meso, ne svinjsko, pripravljajo kot čevapčiče ali ražnjiče. Dve najpopularnejši jedi v Egiptu sta kofta in kebab. Če si zaželite hitrega vegetarijanskega prigrizka, v uličnih kioskih prodajajo falafel, pečene žitne polpetke s svežo zelenjavo in fižolom v egipčanskem kruhu, ki je zelo podoben lepinji. Voda iz pipe ni pitna. Le zaradi enega požirka so lahko posledice zelo neprijetne, zato je priporočljivo piti ustekleničeno vodo.

Raj za duše

Nedaleč v stran v Gizi, ki je postalo vzhodno predmestje Kaira, že tisočletja stojijo znamenite piramide. V treh piramidah so grobovi faraonov četrte dinastije: Keopsa, Kefrena in Mikerina. Vhod v piramide je vedno na severni strani, kjer je po antični religiji »raj za duše«. Vzhodna, sonce rojevajoča stran pomeni novo življenje, zahodna stran pa, kjer sonce umira, mesto vladavine mrtvih. Glede na velik pomen Sonca tudi ni čudno, da je bilo glavno egipčansko božanstvo Ra, bog Sonca. Velikost in veličastnost Keopsove piramide vzameta dih. Konstrukcija enega od sedmih čudes starega sveta nav-

Vhod v Dolino kraljic in Dolino kraljev v Luksurju, mestu odmevnega terorističnega napada islamskih skrajnežev na turiste.

kljub vsemu napredku znanosti še do danes ni pojasnjena. Piramide je gradilo na stotisoče sužnjev tudi po dvajset let. Le kako so dvigovali kamnite bloke, težke dve toni? Faraoni, bogovi na zemlji, so svoje grobnice začeli graditi neposredno po prevzemu oblasti. Vanje pa so jih polagali mumificirane z najljubšimi igračkami iz otroštva, zlatimi in drugimi dragocenimi predmeti, ki bi jim pomagale v življenju po smrti. Zelo zanimive so solarne barke, s katerimi so mumije faraonov prepeljali čez Nil. Te barke so zakopali v bližini piramid, da bi faraonom zagotovili prevoz v naslednje življenje.

Po Nilu navzdol

Sama takšnega prevoza nikakor nisem potrebovala, zato sem se iz Kaira odpravila na sever Egipta, v Aleksandrijo, čudovito mesto z mediteranskim utripom.

Ostanki starorimskega amfiteatra v Aleksandriji

Mesto, kjer noč privabi na ulice stotine ljudi, ki posedajo na trgih in kavarnicah, se družijo in zabavajo. S skrajnega severa sem se odpravila na jug države v deželo Nubijcev. Tukaj sem prvič dobila občutek, da sem v Afriki, med temnopoltimi ljudmi, ki živijo na starodavni način v vasicah in hišicah, zgrajenih z blatnih opek. Okrog in okrog vasic so plantaže datljev, banan in manga, smrkavi otroci pa se namakajo v osvežujočem Nilu. Njihovi očetje se ob polni luni s starodavno jadrnico odpravijo na lov rib po Nilu, ki jih nato prodajo v večjem mestu. Starodavne jadrnice jim predstavljajo tudi drugačen vir zaslužka. Turistični. Nič lepšega ni, kot z vetrom jadrati po Nilu navzdol. Seveda je to

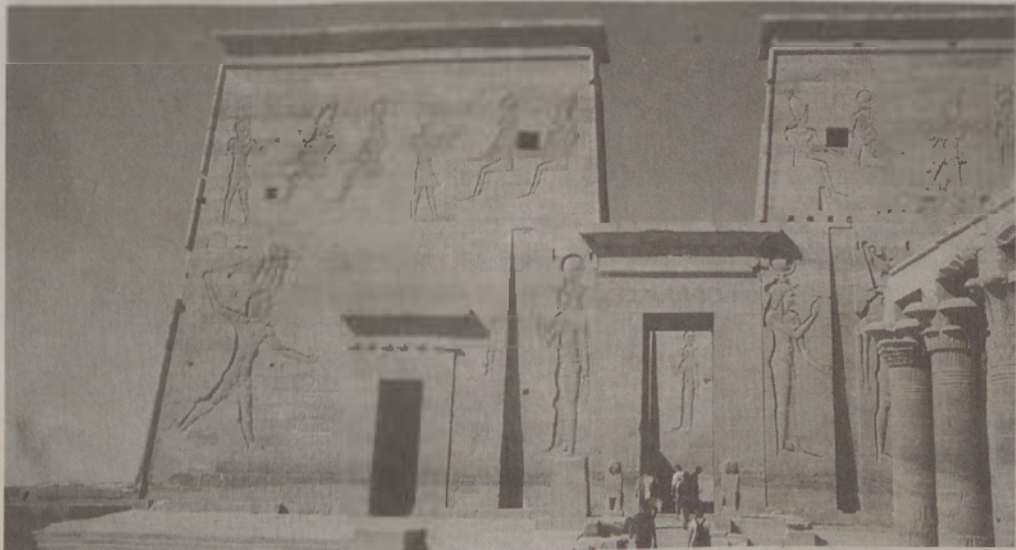
dovoljeno le do velikega jeza na Nilu, v Asuanu, ki ne prepušča krvoločnih krokodilov. Tako nas je skupina osmih ljudi tri dni uživala pod milim nebom, gledala, kako so nubijske vasice ostajale nekje daleč v ozadju skupaj s starodavnimi templji, in mislim puščala prosto pot pod milim, jasnim nebom. Nepozaben občutek, ko človek kar pozabi, kako hitro beži čas.

Nanjo je stopil tudi Mojzes

Čas me je priganjal in svojo pot sem nadaljevala v zahodni del Egipta, ki meji na obalo, obdano s koralnimi grebeni, severna točka pa je Sueški prekop, povezan s polotokom Sinaj. Gora Sinaj, znana po Mojzesovi poti, kjer mu je goreči grm prišepnil vsebino desetih zapovedi, je sredini polotoka Sinaj in po višini druga najvišja gorska točka v Egiptu. Gora privlači množice ljudi vsak dan, da

se povzpnejo nanjo in uživajo v veličastnem sončnem vzhodu. Nikakor se ne more primerjati s sončnim vzhodom nikjer drugje, niti ne na obali s čudovitim koralnim grebenom, katerega lepote sem prvič v življenju odkrivala pod morsko gladino. Narava je Egiptu res podarila številne naravne lepote! Barvasti kanjon, kot ga opisujejo Egipčani zaradi lepote barvnih kamnin, iz katerih je kanjon zgrajen, je že po svoji naravni lepoti čudovit, ko pa človek vstopi vanj na eni strani in izstopi na drugi, se še enkrat prepriča, da je v primerjavi z naravo neznamen. A spet tako velik, da lahko nosi v srcih dogodke in spomine.

Mirela Cvjetković

Tempelj Kom Ombo

Marijina prikazovanja

Zgodilo se je v Drakovcih in na Kureščku

Ko bi ljudi ne razgnali orožniki ...

Leta 1881 so v spodnjem delu Drakovca pri Mali Nedelji zgradili kapelo in jo posvetili nebeški materi Mariji. 1994. leta so kapelico, v kateri je kip Marije, ki drži v naročju Jezusčka, lepo obnovili. Nove so tudi poslikave: slike sv. Ane in sv. Antona, ki sta v notranjosti kapele, in slika Jezusa med otroki, ki je na pročelju zvonika. Nad vhodnimi vrati v kapelico pa je geslo: Sveta Marija – pomoč kristjanom.

Slovenci s(m)jo veliki Marijini častilci. Mnogi, ki so se k njej zatekali z molitvijo ali so romali v katero od njenih svetišč, pravijo, da so bili uslišani. Marija naj bi obvarovala slovenski narod (in druge narode, ki živijo pri nas) pred najhujšim, ko smo se odločili za samostojno Slovenijo. 1992. leta so bile na Slovenskem cerkvene slovesnosti, na katerih s(m)jo se zahvalili za pomoč in se predali tudi v prihodnje Marijinemu varstvu.

Marija, Jezusova mati, pa se občasno prikaže v svoji zemeljski podobi, ponavadi otročičkom ali povsem preprostim ljudem. Leta 1890, devet let potem, ko so zgradili v Drakovcih kapelo, naj bi se prikazala Marija 'drobenci deklici Alojziji Vrabl, in sicer v gozdnem svetu v Rožnem dolu. Od takrat je minilo 110 let, toda vest o prikazovanju se prenaša iz roda v rod. Nekaj več o tem nam je povedala domačinka 82-letna Ivanka Andrašič, ki je v času Marijinih prikazovanj v Drakovcih seveda še ni bilo na svetu, pač pa ji je o njih pripovedovala babica Marija, rojena 1856. leta, torej je bila (babica) v času, ko se je prikazala Marija, stara 34 let.

»Veš kaj, Ivanka, tam dol v Rožnem dolu se je nekoč prikazala Marija. Videla jo je deklica iz našega kraja. Glas se je hitro razširil in začelo je prihajati veliko ljudstva.

Deklica je videla Marijo ob *hujki* (borovo drevo).«

Še pri nekaj drugih Drakovčanih sem povprašal o nekdanjih Marijinih prikazovanjih in vsi so povedali podobno zgodbo. Nihče pa ni vedel, kakšna je bila nadaljnja dekletova usoda. Znan pa je usoda dveh ljudi iz množice, ki je prihajala v Rožni dol. Orožniki tedanje Avstro-Orgske niso dovoljevali shajanj in ljudi so

razganjali tudi tako, da so vanje streljali. Smrtno zadeta sta obležala dva vernika iz malonedeljske okolice.

*

Tako je bilo nekoč. Danes pa ljudi zaradi verskih čustev nihče ne razganja. V kakšni nadštevilni občini bi bilo celo veseli, ko bi se zgodilo kaj mističnega, kajti to ne bi prispevalo le k večji duhovnosti (morda celo spreobrnjenju »zakrknjenih« grešnikov), ampak tudi k verskemu oziroma romarskemu turizmu, kot je v znamenitem Medžugorju v BiH in tudi vse bolj znanem Kureščku pri Ljubljani, kjer je že nekaj let deležen Marijine milosti nekdanji partizan, ki pa je sledil notranjemu glasu in po ženini smrti postal duhovnik. Gre seveda za očeta (tako želi, da ga ogovarjajo) Franceta Špeliča, o katerem smo v Peni že objavili daljšo reportažo. Tokrat pa prinašamo nekaj informacij o njegovem zadnjem videnju – srečanju z Marijo – kraljico miru.

Očetu Francu se je Marija prvič prikazala 10. februarja 1990. leta na Kureščku. 18. septembra lani pa mu je zaupala, da bosta imela zadnje srečanje »na viden in slišen način« 8. septembra 1999 – na dan katoliškega praznika *brezmadežnega spočetja device Marije*. Glas o tem se je razširil, med drugim tudi prek interneta, in na dan napovedanega videnja se je zbralo na Kureščku več tisoč ljudi.

»Ob napovedani uri je prišla Ona, kraljica miru. Znak njenega prihoda je bila neznana sila, ki je vidca podrla na tla (tako kot ob drugih videnjih). V tistih svetih trenutkih, ko so naša srca prekipevala od veselja in radosti in so se v marsikaterih očeh zasvetile solze, smo se vsak na svoj način pogovarjali s kraljico miru. Tisti, ki

Ko bi orožniki ne razgnali množice romarjev (in dveh pokončali), ki so se 1890. leta zgrinjali v Rožni dol v Drakovcih, bi verjetno imeli zdaj v tem kraju veliko cerkev. No, ljudje pa so zadovoljni tudi s svojo kapelico, ki oživi zlasti ob šmar-ničnih pobožnostih v maju.

smo bili blizu vidca, ki je ležal na tleh z obrazom, obrnjenim v nebo, smo lahko opazovali njegov obraz in spremembe na njem. Videti je bilo, da se videc pogovarja, vendar nismo slišali njegovih besed; večkrat se je nasmehnil, prikimal in odkimal. Ko je bilo videnja po osmih minutah konec, se je oče Franc poslovil od kraljice miru z angelskim pozdravom: Ave Marija,« je zapisal od dogodka duhovnik Jože Senegačnik.

Videc – oče Franc Špelič ni takoj povedal, kaj mu je naročila Marija, pač pa je pozneje sestavil 11 strani dolg zapis. V njem je zapisal, da ga je kraljica miru spomnila na prejšnje njene nagovore in prosila: *Živite evangelij in moja sporočila, ki so odsev Božje ljubezni*.

ŠTEFAN L. SOBOČAN

ŠOLA JE LAHKO ZABAVNA

Če sta učiteljica (v tem primeru IBOLJKA KOZIC) in vzgojiteljica (MARIJA VEREN) ustvarjalni par in če v programu, ki se uradno imenuje Korak za korakom z enako zavzetostjo sodelujejo tako drugošolčki kot njihovi starši, uspeh ne more izostati.

Tako so prejeli učenci 2. a-razreda tretje soboške osnovne šole kolek-

Pomemben del vzgoje po korakih so starši – pozabili smo jih vprašati, kaj so jih naučili njihovi otroci ...

NA MLADIH SVET STOJI

Srce in duša šole nekoliko drugače: vzgojiteljica Marija Veren in učiteljica Iboljka Kozic prideta tudi na dom, tokrat k učenki Sari.

tivno nagrado Slovenskih železnic za literarni prispevek in se z vlakom podali na izlet v našo prestolnico Ljubljano. Ob tem se srečujejo na raznih delavnicah, tečajih in krožkih ter si med seboj pomagajo. Če na mladih res svet stoji, bo na teh stal trdno!

»Iz Murske Sobote je popeljal vlak, ki je dolg kot številski trak.« (Tjaša, Sara)

»Ko smo bili že lačni, smo si privoščili McDonald's.« (Sanja z izleta v Ljubljano)

Pa še praznična gasilska. »Upamo, da bomo tak izlet še kdaj ponovili!« (Urškini starši)

Nekaj rekordov

tisočletja

???

Kaj nas čaka v letu 2000?

???

(Van Anderssen, Holandija)

- Nemka Angelica Unverhau iz Dienslackenaua je zbrala 168.000 kemičnih svinčnikov iz 137 držav. Najdražji svinčnik v zbirki je iz belega in rumenega zlata.
- Guy van Keer iz Bruslja ima 4260 potnih listov in dokumentov za potovanje iz 130 držav od leta 1615 do danes.
- Američan John Glen je s 77 leti najstarejši astronaut, ki je poletel leta 1998 v vesolje kot član Discoveryjeve posadke.
 - Do marca 1999 je ruska vesoljska postaja Mir 75000-krat obkrožila zemljo.
- Andy Wallace je dosegel z avtomobilom Mc Laren F1 doslej največjo hitrost z avtomobili standardne proizvodnje. Vozil je 386 km na uro.
 - Harrison Ford je dobil najvišji honorar za snemanje enega filma - 35 milijonov funtov.
- Julija Roberts je igralka, ki je s filmom zaslužila največ: 20 filmov ji je prineslo 725 milijonov funtov.
 - Elvis Presley ima na svetu še vedno največ oboževalcev.
- Spice Girls so postale pop skupina z največ reklamiranimi izdelki. Podpisale so pogodbe z desetimi oglaševalskimi agencijami, ki vključujejo tudi Mercedes, Pepsi, Sony in Play Station.
 - Madonna je še naprej najuspešnejša pop zvezda. Prodala je več kot 100.000.000 CD-jev.
- Lauryn Hill je dobila 10 nominacij za Grammy, kar je rekord za žensko kot pevko. Osvojila jih je 5. Med moškimi ima rekord Michael Jackson. Leta 1984 je dobil 8 Grammyjev.
 - S 53 leti je Deboraah Harry najstarejša pevka, ki se je znašla na vrhu top liste tako v ZDA kot Veliki Britaniji. Bilo je leta 1998 s singlom Maria.
- Sultan iz Bruneia je najbogatejši vladar na svetu. V denarnici in na računih ima 18,1 milijarde funtov, poleg tega pa tudi: 150 rolls royceov in 1998 drugih luksuznih avtomobilov. Ima tudi največjo vladarsko palačo, ki je stala 300 milijonov funtov. Zgradba ima 1788 sob, 257 toalet in podzemno garažo, ki se lahko primerja z normalnim mestnim parkiriščem.

Letu 2000 vlada Saturn,

kar naj ne bi bilo ravno preveč dobro, saj prinaša različne težave. Nas pa tudi opominja, da ne smemo pozabiti vrednot naših prednikov. 4. maja bo poseben dan. Takrat se bo v biku znašlo šest planetov. Počasnost in temeljitost pa tudi preudarnost bodo dobili takrat svojo moč. Dobro bo za ljudi z veliko zamislami in idejami in za tiste, ki ne zidajo gradov v oblakih, ampak trdno stojijo na zemlji. Predvsem se zanašajte na sebe in ne iščite vzornikov, ker vas to lahko zavede. Največ priložnosti se ponuja devicam, rakom, bikom in kozorogom.

NAGRAJENKE (IN -CI) VELIKOMALE KRIPENŽANKE

- nagrada (vozovnica za Vestnikov vlak in predstavitev na vlaku): Marija ŠEMEN, Dolnja Bistrica 31, 9232 Črenšovci
- nagrada (Vestnik v vaš dom - brezplačno pol leta): Franc KLAVS, Dalmatinska 49/4, 2000 Maribor
- nagrada (Murski val - brezplačna čestitka, kadarkoli in za kogarkoli): Marija ŠKRAJNAR, Ptujška 14, 9240 Ljutomer
- nagrada (praktična nagrada I): Angelca PRŠA, Mala Nedelja 9, 9243 Mala Nedelja
- nagrada (praktična nagrada II): Janez SEDONJA, Mačkovci 40a, 9202 Mačkovci

Od 25. januarja do 22. februarja

HOROSKO PEN

Pripravlja: Agencija Hogod

za mlade od 6. do 96 leta, ki priznavajo ljubezen

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

Občutek, da se bo zgodilo nekaj posebnega ali nenavadnega, je upravičen, ker tako kot doslej ne bo več šlo. Na pot bodite pripravljeni. Čim več finančnih težav, tem več sreče v ljubezni. Ne prekinjajte stikov z osebo ali osebami, od katerih ste se kaj naučili. Naredite oceno nekaterih ljudi v vašem okolju in kakšen vpliv imajo nanj, nato ukrepite. Vaš problem ni nerešljiv.

BIK

(21. IV. – 21. V.)

Govorice vas bodo napeljevale na to, da boste razmišljali, ali niste prevarani. Dobro razmislite. Ljubezen (v vseh oblikah, tudi ljubezen do živali, sočloveka, narave ...): pred vami je uspešno, zmagovito obdobje, ki bo imelo vpliv tudi na druga področja (posel, učenje, itd.). Vendar: karkoli boste počeli, ne smete začenjati z dvomi in negotovostjo. Pazite, da vas čas ne povozi.

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

Morali se boste potruditi in pobudo vzeti v svoje roke. Po 6. v mesecu začnite akcijo, ki ste jo načrtovali že lanskega leta. Če boste poskušali kaj novega, naredite to 21. v mesecu. Takrat bodo zvezde najugodnejše. Ste čvrsta oseba, ki lahko reagira v vsakem trenutku, vendar se je ta odlika nekako izgubila. Ponovno jo najдите! Dokaj burno obdobje boste z lahkoto preživeli, če boste nekoliko manj trdoglavi.

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Za neko zvezo se premalo trudite. Boste pa kmalu, naenkrat, ugotovili, kako lepo je biti v dvoje. Poslovno lahko poskušate marsikaj, ker vam izkušnje pomagajo prepoznati prave in neprave odločitve. Določene stvari naredite sami, ker vam nihče ne more pomagati, lahko pa se okoristi z vašim znanjem. Pravica vedno zmaga, vendar se je treba za njo boriti. Verjemite sebi in tudi drugim.

LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

Pri ljubezni opustite posrednika, ker ne bo delal za vas. Ravno tako ne poslušajte nikogar in potem se bo nekega dne odprlo: obdobje čustev in strastnih dogodkov. Za hitre in premalo proučene akcije se tokrat ne odločate, ker bodo lahko za vas pogubne. Zdaj je pomembno, da naredite analize (za karkoli) in se šele na osnovi tega odločite za akcijo. Včasih pri postopkih nimate prave mere.

DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

Imate odlične ideje, ki jih bo treba kmalu realizirati. S tem, da se prav vsaka želja ne more izpolniti, se morate sprijazniti. Prihajate v srečno obdobje, ki bo kronano z dolgo pričakovanim veseljem dogodkom. Vmes pride obdobje, ko se bo izmenjavalo slabo z dobrim, ki vas ne sme presenetiti. To je dokaz, da upravljate svoje življenje. Ne imejte posla z osebami, za katere veste, da živijo iz dneva v dan.

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

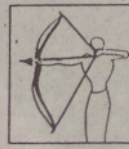
Obdobje prinaša nemir in običajne razprtije. Če opazite, da prevečkrat izžarevate negativno energijo, se takoj spremenite. Imate visoko mišljenje o sebi in mislite, da lahko vse storite sami in da ste absolutno najboljši v vsem. Svetujemo vam, da za nasvet povprašate prijatelja. Pa še to-le: kompromis je tisto, ki pomaga k uspehu.

ŠKORPIJON

(23. X. – 21. XI.)

V odnosu s prijateljem bodite previdni. Če se bo slabo razpletlo, bo velik del krivde vaš. Oseba iz preteklosti (ali pa tista, ki je že nekaj časa niste videli), bo spremenila vaše načrte. Finančna situacija bo imela vpliv na razvoj dogodkov in odnosov z nekaterimi ljudmi. Več kontrole pri prehrani. Nedorodni pogled ni tako nedolžen. Ljubezenski problem boste razrešili šele na koncu meseca.

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Čutite, da je uspeh nekje blizu, in razmišljate, ali naj ga kar ujamete, ali še malce počakate. Niti v enem niti v drugem primeru ne morete zgrešiti, kajti trenutno ste v obdobju, ko bo šlo vse kot po maslu. Kakšen problemček bi se znal pojaviti v zvezi z osebo, ki jo ljubite. Posvetite večjo pozornost zdravju in ne iščite prepira z osebo, ki vam je v sorodstvu ali se družijo s sorodnikom.

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

Vaša ambicioznost je večja od dejanske zmoglosti, vendar če jo izkoristite z dejanskimi možnostmi, ste lahko izredno uspešni. Če boste pretiravali, preti nevarnost, da se spravite v nezavirljiv položaj, ko vam nihče ne bo mogel pomagati. Okrog 15. v mesecu lahko pričakujete preobrat. Če bo nekdo pričakoval ali prosil za pomoč, mu je ne odrecite. Preteklost je preteklost!

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

Če karkoli pričakujete, da bo prišlo samo od sebe, se motite. Lahko pride, vendar bo to samo slabo. Ne razmišljajte o tem, da se je vse zarotilo proti vam. Previdni bodite, kajti včasih »prijatelj« preveč zaupate. Tudi na lažni občutek, da vam je sreča naklonjena, raje pozabite. Vendar: z malo truda in veliko pameti boste to obdobje lahko ugodno »prevozili«. Posebno skrb posvetite zdravju.

RIBI

(20. II. – 20. III.)

Nastalo je nekaj praznin, ki jih boste v naslednjem obdobju morali zapolniti. Tu pa bo potrebna vaša sposobnost diplomacije ali istočasno previdnost, zvitost in odkritost. Tokrat se mirno prepustite osebi, ki jo ljubite. Naj vas vodi in odgovarja za vse, kar se bo zgodilo. Glasnika s slabimi novicami mirne duše odposljite. Noče vam dobro. Preveč ljubezni in denarja nikoli ni pametno imeti!

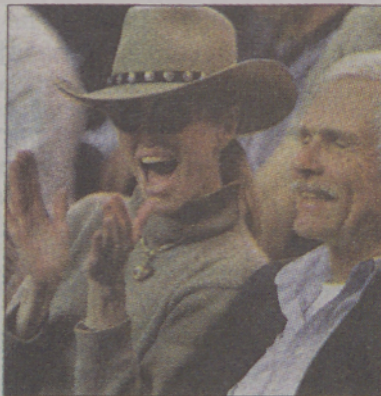
Skrivnostna hčerka

V tej rubriki smo že pisali, kako je Woody Allen pred dobrima letoma presenetil javnost, ko se je poročil s svojo hčerko – posvojenko Soon Yi Previn, ki je sicer vietnamskega rodu. Zdaj sta s soprogo ponovno presenetila javnost, saj sta se pred kratkim pojavila na newyorških ulicah z vozičkom in otrokom. Nihče namreč ni videl ali slišal, da je Soon Yi noseča. Hčerka je dobila ima po Allenovem priljubljenem klarinetistu Bechetu.

Ločitev

»Odločila sva se, da nekaj časa preživiva ločeno,« sta po osmih letih zakona skupno izjavila Jane Fonda in magnat ameriških medijev Ted Turner, eden od ustanoviteljev televizijske postaje CNN in seks simbol seksualne revolucije v šestdesetih letih.

Znana igralka in kraljica aerobike v osemdesetih letih, Jane Fonda, ki je film zapustila pred desetimi leti, je bila že nekaj časa nezadovoljna z možem, o katerem pravi, da ga sploh ne zanima nič drugega kot biznis.

Ločitev

Hillary & Bill

Pri Clintonovih že dolgo ni vse v redu, odkar pa se je Hillary odločila, da bo kandidirala za prvo žensko Amerike (zdaj je kot predsednikova soproga prva dama), pa so se stvari samo še poslabšale.

Na dan je prišlo, da mu je ponudila še eno priložnost, in sicer tako, da počasi opusti politiko in ji začne pomagati pri kandidaturi in volitvah. Prepir se je začel nekaj dni pred odhodom Clintona v Turčijo.

Menda se je prepir končal dobresedno takole (z dokaj visokim in močnim glasom): »Prenesla sem ponižanje z Monico, zdaj pa je bolje, da boš ob meni. Če mi ne boš pomagal, te čaka ločitev, prijateljček!«

Poznavalci razmer pravijo, da bi se to po koncu Clintonovega mandata lahko zgodilo.

Hčerki Chelse prav tako ni vseeno, kar se pozna tudi pri študiju. Starše ima rada in je proti ločitvi.

Prepričana je, da bo oče končno popustil.

Ali

Dekle meseca

Lili St. Cyr je nova kraljica striptiza v ameriškem mestu Oakland. Pravi, da se je že pri petnajstih letih odločila, da bo nekoč pokazala vse svoje čare, kar jih premore. Zdaj, po šestih letih ugotavlja, da se je pravilno odločila. Redno se ukvarja s športom, ima resnega fanta, s katerim se namerava poročiti, prek borznih posrednikov pa išče primerno firmo, kamor bi vložila prihranjeni denar. »Striptiz je moj poklic, ki z mojim zasebnim življenjem nima nič skupnega. Svojemu fantu sem zvesta in on to ve ter spoštuje. Če bi delala kje v pisarni, vse življenje ne bi zaslužila toliko, kot sem že doslej,« je povedala novinarjem ob razglasitvi za kraljico striptiza.

Darežljiva Oprah

Pravijo, da ima res veliko srce. Kako da ne, ko pa je za božična novoletna darila porabila milijon dolarjev.

Z zasebnim letalom je v New York priletela s svojim dolgoletnim prijateljem Steedmanom Grahamom in na aveniji Madison obiskala tamkajšnje najdražje trgovine.

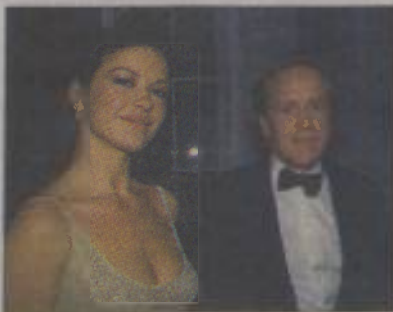
Med drugim je kupila 75 parov dragih čevljev znamke Pradin, veliko naličnih peres, zlatih okrasnih igel, kozmetike, steklenih in kristalnih izdelkov, obiskala pa je tudi nekaj antikvariatov.

Kakor hitro se je izvedelo, da je v trgovini Oprah, so se vanjo nagnetle množice, Oprah pa je takoj pobegnila. Nakupi so bili utrujajoči, zato je šla znana voditeljica vmes počivat.

Spala je v apartmaju hotela Waldorf Astoria, kjer stane prenočišče 7.500 dolarjev!

Kmalu poroka

Tisti dan, ko sta se zbudila pri Camilli Parker, ljubici princa Charlesa, tam sta bila na zabavi, sta javnosti sporočila, da se bosta kmalu poročila. Gre za Michaela Douglasa (50) in Chaterino Zeta Jones (30). Poroka bo takoj, ko bo Michael dobil uradne dokumente o ločitvi od soproge Diandre, s katero je 17 let živel v zgledelem zakonu.

Grega: Rojstni dan

Grega, glasbenik, čarodej in animator, je izdal pri založbi Panika že štiri kasete: Kurje krave, Mačji rock' n'roll, Vlak, s Stenom Vilarjem sta izdala skupni projekt Pika in Nejc, izšla pa je tudi kompilacija prvih dveh samostojnih kaset z naslovom Skrinjica želja.

Pred nami pa so že nove pesmice, namenjene predšolskim otrokom, šolarjem razredne stopnje in njihovim staršem. Njihov namen je, v družini zbuditi željo po druženju. Glasba otroke in njihove starše spodbuja k skupnemu petju in zabavi. Vsebina je pozitivno naravnana, poslušalce vabi v naravo, jih nagovarja k zdravemu življenju in razmišljanju, vzbuja domišljijo in ob razvedrilu prinaša globoka sporočila.

Producent nove kasete z naslovom Rojstni dan je Oto Pestner, ki je prevzel vlogo aranžerja, z vokalno skupino Pincchio pa je odpel tudi vse spremljevalne vokale.

Posebej bi lahko omenili nekaj skladbic, ki bodo pritegnile pozornost poslušalcev: duet z Otom Pestnerjem Jest ne znam pet, skladba Ne čakaj, ki jo je napisal Gregov oče in so jo uspešno prepevali že Faraoni, simpatična priredba ameriške tradicionalne o kmetu, ki ima kmetijo Ija, Ija Jou in še bi lahko naštevali. Končno besedo bodo, kot vedno, povedali otroci, katerih večina zna Gregove pesmice že na pamet. Grega svoje pesmi pripravlja in izvaja s srcem, iskrenostjo in profesionalnostjo. Sicer pa najmlajšim ni potrebne veliko razlage – pogledajte njihov odziv na Gregove pesmice ali njegove glasbeno-animacijske nastope, pa vam bo takoj vse jasno ...

Čuki

Ljubi me, ljubi je nova uspešnica s plošče Čuki & Štorklje. Avtorja skladbe tokrat nista Marko in Jože, ampak duo OK s Koroške. Jože in Marko sta pesem prepevala med služenjem vojaškega roka in se je spomnila šele po dvanajstih letih. Balada Ljubi me, ljubi je postala poleg skladbe Sončni žarek posebej priljubljena med nesrečno zaljubljenimi dekleti, zato so Čuki posneli tudi videospot.

Balinkugla

Balinkugla je ansambel in je to, kar si izmislila Brane Vizintin in Marjan Kunaver. Tokrat sta si izmislila ploščo B. Že njuna prva plošča Žametna sociala zadira v vsakdanje probleme z rokerskimi riffi in zanimivimi socialnimi besedili, skratka nekakšen delavski rock.

Druga plošča dopolnjuje prvo. Glasbena spremljava je krepak korak naprej od prve plošče. Glasbene teme izhajajo iz rocka in bluesa.

Trden zvok je podlaga satirčnim in ironičnim besedilom: tematsko širšim in pestrejšim kot na prvi plošči. Lucija – priredba

skladbe Lucille – je zaradi besedila pravi alter hit! Druge skladbe tudi sledijo vsakdanu, od ljubezenskih težav v Cirkusantkah in natalitetnih problemov do kritike brez pravega teksta. Torej plošča, ki poslušalcem prinaša malo ironičnega rocka.

Zadnji pozdrav Faraonov

Začetek novega tisočletja (no, nekateri pravijo, da ni tako) pomeni konec za skupino Faraoni. Pravzaprav njihova usoda še ni povsem jasna, je pa jasno, da v taki sestavi, kot so bili doslej, nikoli več ne bodo.

Tako kot se to dogaja v najboljših družinah in med najbolj harmoničnimi pari, se to dogaja tudi med glasbeniki, predvsem pa pri uveljavljenih skupinah, kot so Faraoni.

Tudi za legende je prišel čas sprememb, predvsem pa si je spremembe zaželel njihov dolgoletni pevec Slavko Ivančič, ki se z novim letom podaja na samostojno pot. Zaželel si je predvsem več razumevanja med člani, a je žal naletel vedno na obratno. Edino Enco je bil tisti, ki mu je prisluhnil in ga razumel, a eden v skupini petih je premalo. Slavko se je odločil, da bo sebi in drugim olajšal glasbeno delo, vsaj kar se notranjega zadovoljstva tiče.

Bodo Faraoni živeli še naprej? To bo pokazal čas, dejstvo pa je, da je to pravim faraonom uspelo še po več tisoč letih, in prav gotovo se bo zdaj dobro prilegla njihova skladba, v kateri pravijo:

*Ne bom pozabil na stare čase,
vsi za enega, eden zase,
to edina je pot spomina
na mladost, na norost.*

Helena Blagne - »Osamljena«

V spotu so uporabljeni odlomki originalnih posnetkov s koncerta, ki se prepletajo z zgodbo preprostega dekleta, ki ji je od ljubezni ostala samo še slika nekdanjega draga.

Kot režiserja sta združila moči dva sodelavca, s katerima so Čuki že sodelovali – Vojko Anzeljc (režiral je spote: Krokodilčki, Ta vlak, Sončni žarek, Zanzibar, Vseposvoda ljubezen...) in – tokrat kot snemalec – Izidor Farič (sicer režiser spotov Hozentregarji in Štorklje).

Spot je bil posnet na lokacijah v Borovnici in v tekstilni tovarni Rašica.

Helena prodaja svojo Dušo in srce, in to tako dobro, da je plošča že zlata. Tako kot se je z veliko hrupa Helena Blagne Zaman umaknila z odra, tako se je z veliko hrupa tudi vrnila. Lansko poletje je za napoved svoje vrnitve po poročniškem dopustu priredila koncert v portoroškem Avditoriju, na katerega je povabila svoje stare pevske prijatelje. Med njimi bi moral biti tudi Miran Rudan, saj je malo pred tem z njim v duetu zapela slovensko različico evrovizijske zmagovalke '99 Take me to the Haven. Žal Mirana na koncert ni bilo zaradi njegove hude prometne nesreče.

Helena z obiskom ni bila ravno zadovoljna, saj je bila dvorana napol prazna. Zadovoljnija se je Helena vrnila iz Makedonije, ker je na tamkajšnjem festivalu pobrala kar zavirljivo število nagrad. Doma pa jo je čakalo še eno presenečenje, platinasta plošča, ki jo je prejela za lanskoletno prodajo plošče Primadona.

Na plošči Duša in srce, ki je nastajala pomlad in zgodaj poleti, so sodelovali številni znani slovenski avtorji in glasbeniki pa tudi številni popularni slovenski pevci, ki so v duetih zapeli s HELENO BLAGNE. S to ploščo se Helena vrača tudi k svojemu izvoru – k izrazitemu Heleninemu stilu, jugoslovanski melos. Za skladbo OSAMLJENA, ki je slovenska priredba hrvaške predstavnice za Evro-song izpred nekaj let z naslovom Nostalgija, je njena založba naročila pospešena predvajanja na radijskih postajah, toda kot obljublja HELENA, je to šele začetek.

FESTIVAL MELODIJE MORJA IN SONCA

Županja občine Piran razpisuje javni natečaj za 23. mednarodni festival zabavne glasbe Melodije morja in sonca Portorož 2000. Prireditve bodo v Portorožu od 15. do 23. julija 2000. Natečaja se lahko udeležijo domači in tuji ustvarjalci zabavne glasbe s skladbami, ki še niso bile javno predvajane. Za udeležbo pri izboru je prijavnina za posamezno skladbo 9.900 SIT. Prijavnino nakažite na žiro račun organizatorja, prijavnice pa pošljite do 3. aprila na naslov: Ag. PLAHUTNIK, BOŠAMARIN 32, 6000 KOPER. Vse dodatne informacije dobite tudi po tel.: 066 404 990, ali po elektronski pošti: palhutnik.koper@siol.net.

VELENJSKI POOP ROCK ZBOR

Ob štiridesetletnici mesta Velenje je nastala zanimiva pop rock balada Mesto sanj oziroma oda za vse in vsakogar, ki radi uživajo ob poslušanju tovrstne glasbe.

Glasbo in aranžma za skladbo z naslovom Mesto s sanjami je napisal Zvone Hranjec, izvirno besedilo Ivo Stropnik, za glasbeno izvedbo sta ga priredila Marko Vučina in Drago Martinšek.

Zapeli so Irena Vrčkovnik, Sanja Mlinar, Natalija Verboten, Matjaž Jelen, Matjaž Ograjenšek, Zoran Benčič, Simon Gorišek in Boris Jelenko, vsi doma z velenjskega območja.

Bralci Péna se predstavljajo **Jože Duh iz Grab:** majhen po velikosti, velik po dejanjih

- V otroštvu sem bil razigran kot vsi drugi vrstniki
- Moja rast se je ustavila pri okrog 130 centimetrih
- Najraje se spominjam skakanja z veje na vejo
- Pred dvajsetimi leti me je življenje priklenilo na invalidski voziček
- Čas si krajšam s pletenjem, ribolovom, kuhanjem in pečenjem
- Rad berem tudi Vestnik in druge časopise

To je spominska fotografija, ko sem obiskoval 3. razred osnovne šole v Križevcih pri Ljutomeru. Da bi bil večji, sem stopil na klop, na kateri so sedela dekleta.

Takšnih košaric in »opletenih« steklenic sem naredil že mnogo. S tem delom si krajšam čas.

Ne vem, ali je ravno primerno, da se tudi jaz predstavim, saj sem že dvajset let priklenjen na invalidski voziček, kajti doletela me je paraplegija, to je bolezen, zaradi katere ne morem več premikati spodnjih okončin na nogah. Poleg tega sem ostal precej majhen. Tako skoraj ves čas prebijem doma. Le tu in tam, kadar je nujno, me kdo kam zapelje z avtomobilom. Z vozičkom pa se lahko premikam le po hiši ali poleti še malo po dvorišču. Z vsem tem sem se že sprijaznil, kajti tako pač je.

Ko sem še hodil

Dokaj lepe spomine pa imam na otroštvo, ko sem se med pašo krav lahko igral z drugimi otroki za »verikanje«.

Plezali smo po drevesih in tekmovali, kdo je najspretnejši pri skakanju z veje na vejo. Mislim, da sem bil med boljšimi.

Tudi v šoli mi je še kar šlo, čeprav se mi je že poznalo, da je nekaj narobe z mojimi nogami oziroma rastjo. Kadar smo se fotografirali za spomin, sem pač stopil na klop, da sem bil videti tako visok kot drugi.

Doma smo imeli kmetijo in zelo me je veselilo delo na polju. Imeli smo konje in zelo rad se spominjam, ko jih je oče vpregel v »kola«, da sva se peljala k mlinu, po kakšnih opravkih v Ljutomer, v Odrance k njegovim staršem ali kam drugam. Najbolj ponosen pa sem bil, ko sem v Murski Soboti naredil izpit za traktor. Le prva pomoč mi je delala težave, drugo pa je šlo vse dokaj gladko. Seveda sem potem z velikim veseljem tudi marsikaj delal s traktorjem. Pečale pa so mi morali zaradi mojih kratkih nog kajpak prirediti.

Toda moja bolezen je vedno bolj napredovala. Nekako sem lahko hodil še v letu 1979, potem pa me noge niso več držale pokonci. Moral sem se sprijazniti z invalidskim vozičkom.

Kdor pride k meni, mu rado volje skuham in ponudim kavico. Vse to in še več drugih stvari zmorem, čeprav sem na invalidskem vozičku.

Da sem nekoč res sam vozil traktor, priča tale fotografija.

Za srečo ni potrebna velika riba

To mi je življenje popolnoma spremenilo. Kljub vsemu nisem obupal, kajti razen bolezni nog sem še kar zdrav. Precej spretno pa so postale moje roke. Tako lahko pletem okrasne košare, mi jim pravimo »korpe«, ali opletam razne steklenice. Svoje znanje na tem področju sem pokazal že tudi šolarjem v Križevcih pri Ljutomeru in Odrancih. Tam so bili doma moji starši. Potem ko sva ostala z bratom Feliksom sama, on je deset let starejši od mene in dela na naši kmetiji, sem se lotil tudi kuhanja. Rad skuham bujto repo, znam pripraviti golaž, ocvrte zrezke, paprikaš in drugo. Tudi orehove potice ali kvasenice so večkrat na najini mizi. Seveda lahko vsakemu gostu skuham tudi kavico.

Najlepše pa je takrat, kadar me brat ali pa kdo drug odpelje h gajševskemu jezeru na ribolov. Seveda morata biti primerno vreme in

mesto glede na to, da sem na invalidskem vozičku. Večkrat sem že tudi tekmoval med paraplegiki in osvojil nekaj pokalov. Saj se ne hvalim, da bi ujel kakšno veliko ribo, ker te želje niti nimam. Veseli me, če prijemajo manjše in če jih je kar največ.

Vsak četrtek pride k naši hiši Vestnik, ki ga zelo rad prebiram. Preberem skoraj vse, saj imam dovolj časa. Včasih gledam tudi televizijo pa radio poslušam. Veliko je ob meni tudi psička Tačka, ki je moj največja prijateljica. Vsak dan pa komaj čakam, da pride na obisk k nam Milena Kavaš. Če je potrebno, mi prinese kaj iz trgovine, malo pospravi po hiši in se z mano pogovori. To je, kot sem zvedel, tudi njena služba v okviru javnih del v naši križevski občini. Mislim, da je to zelo koristno za nas, ki smo na invalidskih vozičkih ali drugače bolni.

Tako, to bi bilo na kratko vse o meni. Saj ne vem, kaj naj bi še povedal.

Zapisal:
JOŽEF G. BISTRIŠKI

Oče in mama sta leta 1979 praznovala zlato poroko, in tudi to je bila seveda priložnost za spominsko fotografijo. Jaz spredaj stojim, starša pa sedita.

Vsak dan komaj čakam, da pride na službeni obisk k meni sestra Milena.

pen elopa

LIDIJA PIŠEK,
šivinja v tovarni Mura,
doma iz Banovec

Poklič za katerega se je izvalila,
jo precej veseli. Rada šiva doma
in v tovarni. V veselje pa ji je
še marsikaj drugega, na primer
glasba, ples, rdeče vrtnice,
hitri voznja z avtom, druženje
z domačimi s Petančevimi korčakih,
telesni prijetni občutki...
Njena posebna želja pa je,
da bi en teden v poznem
letu odšla na morje.